

Eth chivau deth rei

Un viatge, hè plan de temps, i auie un país qu'auie un rei ... O dilhèu auríem de començar en tot díder qu'un viatge, hè plan de temps, i auie un rei qu'auie un país, pr'amor que sa majestat hège e des-hège sense campar arren ad arrés e toti li auien fòrça páur.

Ère un òme tan raujós e crudèu que, quan lo vedien a víer, es sòns mossardets s'amagauen ath darrèr des pòrtes, dejós es lhets e, tanben, ath dejós es tapissi.

Mès, açò òc, estimaue fòrça eth sòn chivau. Plan!Fòrça plan!. Autant, qu'enquia l'estimaue mès qu'ara gent deth sòn reiaume. Mès vaquí qu'un dia eth chivau s'emmalautic. E aqui qu'ac as!, toti parlauen dera madeisha causa: auie queigut malaut: Eth chivau deth rei

Eth rei se desesperèc e, en tot tier de tota era sua sabença reiau -que ja veiratz que non ère pas guaire-, manèc as sòns mossardets que lo cuedèssen coma se siguesse eth sòn hilh, ei a díder, coma se siguesse un prince. Ordenèc que lo calèssen en lhet e li dèssen arròs borit e camalhon doç entà esdejoar, entà dinar e entà sopar.

Es mossardets pensèren qu'açò ère ua bestiesa, mès heren tot çò qu'eth rei les auie manat. E plan segur, damb un minjar atau, eth praube chivau, encara empejorèc.

Quan eth veterinari li didec que non i auie arren a hèr, eth rei se metec a plorar coma un mainatjon. Mès lèu rebrembèc qu'ère eth rei, eth rei!, e alavetz hec cara de rei, alendèc majestuosament coma un rei, e damb votz reiau manèc as sòns mossardets que s'emportèssen eth chivau tara prada: entà veir se damb un cambi d'aires melhoraue.

- Ah!, e praubi de vosati se se morís! -les didec- Donc, se se morís -cridèc en tot l'heuar menaçaire un dit reiau tà naut coma se siguesse un paraigües-, ac voi saber ath moment mès penjarè ena horca mès nauta eth malurós que sage de dider-me qu'eth mèn chivau s'a mòrt.

Es praubi mossardets, en tot tremolar de páur, cuelheren eth chivau coma poderen, donques ère tan malaut que ja ne se tiege es pets, e se l'emportèren entara prada.

Quan i arribèren heren tot çò que poderen entà que se guarisse, mès era prauba bèstia anèc de mau en piri e mès e, ath cap d'ua setmana, crebèc, qu'ei ua faïçon de díder que moric.

- E ara qué haram? -se planhèren espanvordits es mossardets-. Se non ac didem ath rei, abantes o dempús ac descurbirà e eth castig serà terrible. Mès se li didem qu'eth chivau ei mòrt, mos penjarà coma bacalhans ena horca mès nauta...

Es praubi mossardets auien tota era rason entà auer páur: non auien escapatòria!

E en tot que hègen torns e mès torns ara causa, passèc per aqui uua gojata que viuie soleta en ua barraca dehòra deth pòble e que toti auien per pelòia e per un shinhau cuertonha e tot, perque ère capabla de díder quina barbaritat que siguesse dauant de toti . Donques ben, en entener-les a parlar

e planher-se deth sòn malastre, s'aufric tà anar dauant deth rei e hèr-li a saber qu'eth sòn chivau ère mòrt. Açò òc!, li auien de pagar cinc pèces d'òr.

Es mossardets, tremolant de páur, li condèren qué li passarie s'i anaue. Mès coma qu'era les didec que non patissen, que ja s'esdegarie, es mossardets acceptèren erosi e solaçadi era prepausa dera gojata e li paguèren es sòs que demanaue.

E atau siguec coma aquera prauba pelòia se presentèc as pòrtes de palai en tot díder que portauè nauères deth chivau deth rei. Quan eth rei ac sabec, didec que la portèssen immediatament dauant sòn e li demanèc se com se trapave eth sòn chivau.

E alavetz era gojata responec qu'eth sòn chivau ja non minjaue, ne beuie, ne pishaue, ne cagaue, ne alendaue...

- Donques atau -didec eth rei furiós, en tot lleuar-se deth tron e cuélher toti es colors- donques atau, eth mèn chivau ei mòrt?
- Tu ac as dit! Tu, e non pas jo -didec era gojata en tot hèr ua reveréncia e retirar-se tranquillament-... jo ja è hèt eth mèn trabalh!

E se'n anèc anin-anan en tot qu'eth rei, embadoquit pera astutaria d'aquera mecuda, se mossegaue era lengua, era lengua reiau plan segur.

E atau siguec, tanben, coma aquera prauba piòta, damb es sòs qu'auie guanhat, se podec hèr, non un palai, mès òc ua casa de vertat.

Guion: Manel Riera-Eures

-
-
- Amb el suport de

© CCRTV Interactiva, S.A. | Televisió de Catalunya, S.A.

- [Avís legal](#) |
- [Segell de qualitat](#) |
- [Contacta 54€0](#) |
- - [Idiomes](#)
 - [Català](#)
 - [Castellano](#)
 - [English](#)